

Gezamenlijke inkoop geneesmiddelen en mededinging

Tips voor samenwerkingsverbanden

Onze doelstellingen

- Na deze workshop kunt u:
  - Beoordelen of uw inkoopverband is toegestaan
- Daarvoor is nodig dat u:
  - Het kartelverbod kent
  - Begrijpt hoe ACM naar inkoop samenwerking kijkt
- *What's in it for us?* Straks weten wij
  - Welke vragen er bij u leven
  - Waar u bij de inkoop tegenaan loopt

Wat gaan we doen?

- Kartelverbod Mededingingswet
- Hoe kijkt ACM aan tegen inkoopverbanden?
- Toepassing
  - Leidraad gezamenlijk inkoop geneesmiddelen Medisch-specialistische zorg
- Algemene tips & tricks
- Vragen en discussie
  - Waar loopt u tegenaan?

Het kartelverbod (Artikel 6, lid 1 Mw)

Verboden zijn:

- overeenkomsten tussen ondernemingen, besluiten van ondernemersverenigingen en/of onderling afgestemde feitelijke gedragingen van ondernemingen
- die ertoe strekken of ten gevolge hebben
- dat de mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan wordt verhinderd, beperkt of vervalst.

Het kartelverbod

Kern:

- Deelnemers: ondernemingen of ondernemersverenigingen
- Vorm: afspraak, afstemming of besluit
- Inhoud: de concurrentie wordt beperkt

Wat verstaat ACM onder een inkoopverband?

- Gemeenschappelijke inkoop
  - door een onderneming onder gezamenlijke zeggenschap
  - door een onderneming van vele andere ondernemingen met niet-zeggenschapsdeelneming
  - of op basis van een contractuele regeling
  - of een nog lossere samenwerkingsvorm
- Vaak ‘inkoopverband’, vereniging van ondernemingen met oog op gezamenlijke inkoop van producten
- Veelal tot doel om ‘kopersmacht’ tot stand te brengen

Inkoopverbanden en mededinging

- In het algemeen positief
  - Door vormen van kopersmacht lagere prijzen of een betere kwaliteit van producten of diensten voor consumenten
- Inkoopverband mag de concurrentie niet beperken
  - Inkoopverband mag niet worden gebruikt als dekmantel voor verkapt kartel
  - Inkoopverband mag niet tot gevolg hebben dat concurrentie wordt beperkt
- ACM kijkt naar inkoopmarkten en verkoopmarkten
  - Is er sprake van concurrentieverstorende 'kopersmacht' op inkoopmarkt?
  - Zijn deelnemers concurrenten van elkaar op verkoopmarkt?
  - Is er in hoge mate sprake van gezamenlijke kosten?
  - Is er sprake van uitsluiting van concurrenten?
  - Is er sprake van beperking van de prikkel voor doelmatig inkoopbeleid?

Wat ziet ACM als veilige zone?

- Algemene veilige haven Europese Commissie
  - <15 % gezamenlijk marktaandeel op inkoopmarkt
  - <15% gezamenlijk marktaandeel op verkoopmarkt
- ACM voorbeeld veilige haven gezamenlijke inkoop geneesmiddelen
  - Harmonisatie van beperkt deel van de kosten
  - Toetreding op basis van vooraf kenbare, objectieve en non-discriminatoire criteria
  - Geen onnodige beperkingen contractduur, afnameverplichtingen en uittreding
- Daarbuiten: self-assessment
  - Wegen de positieve gevolgen van de samenwerking op tegen negatieve gevolgen voor de concurrentie?

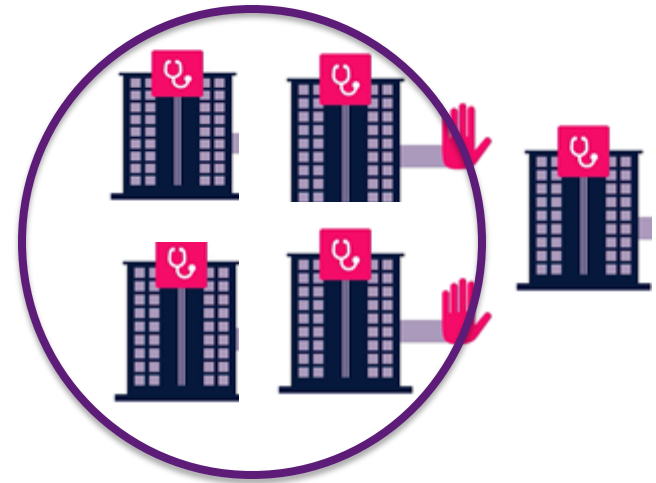
Waar op te letten bij kosten?

- Niet 'in hoge mate' kosten delen
- Voorbeeld leidraad: kosten gezamenlijk ingekochte geneesmiddelen:
  - < 15% omzet ziekenhuis
  - < 5% totale schadelast basisverzekering
- Kijk naar marktstructuur
  - Concentratiegraad
  - Toetredingsmogelijkheden
  - Kostenstructuur, marges
- Let op netwerkeffecten
  - In hoeveel andere inkoopverbanden neemt u deel?

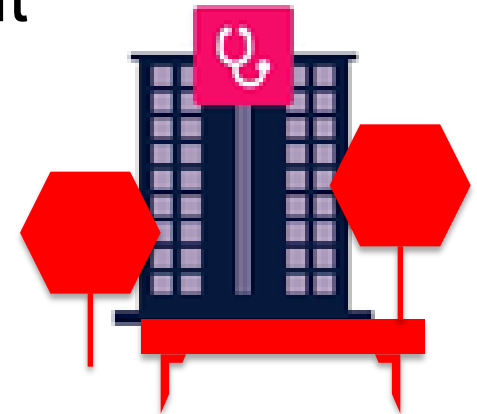
Waar op te letten bij toetreding?

- Vooraf kenbaar
  - Eisen toetreding vooraf bekend
  - Bijv. op website, terstond toesturen
- Objectief
  - Bijdragen aan doel inkoopverband
  - Wel: monitoring, bijdrage kosten
Afnameverplichting?
  - Niet: subjectief, te algemeen
- Non-discriminatoir
  - Niet reeds op voorhand bepaalde groep uitsluiten
  - Bijv. geografisch gebied, soort ziekenhuis

Waar op te letten bij beperkingen?

- Geen verplichting alles in te kopen via inkoopverband
- Geen onnodige lange contractduur
- Geen onredelijke periode lidmaatschap
- Geen onnodig lange exclusiviteit bij evt. voorkeursaanbieder

Waar op te letten bij uitwisselen informatie?

- Kan nodig zijn voor uitvoering inkoop, bijv. informatie over inkooprijzen en –volumes
- Maar ook risico voor concurrentie: kan coördinatie van gedrag vergemakkelijken
- Tips:
  - Beperk tot wat nodig is voor behalen voordelen samenwerking
  - Voorkom rechtstreekse uitwisseling van concurrentiegevoelige informatie (TTP)
  - Niet: geïndividualiseerde gegevens over voornemens voor de toekomst, bijvoorbeeld prijzen en volumes

Vragen en discussie

- Waar loopt u tegenaan bij de inkoop?
- Maakt de sector nog uit?
  - Geneesmiddelen
  - Medische apparatuur
  - Verbruiksgoederen
  - Chirurgisch materiaal
  - Prothesen & implantanten
  - Andere sectoren?
- Andere vragen?

Nalezen: www.acm.nl